

શ્રી વર્ધમાનસ્યામિને નમઃ

વંદે વીજુમ્બુ

વર્ષ : ૨

સંગા અંક : ૬

શુદ્ધ ભિક્ષા ના મળી, અંતરાય કર્મ ના ઉદયથી,
દિન ચારસો ઉપવાસ તપસ્યા શ્રી અધિલ પ્રલુદે કરી,
તેની સ્મૃતિમાં વર્ણિતપ કરતાં ભવિકજન ભાવથી,
અહો ધન્ય છે અનુમોદના કરણ તેમની ઉલ્લાસથી.

(પૂ. પ્રવતક મુનિ શ્રી મહિપ્રલખિજયજી મ. સા.)

: શુભાષિશ :

ગાઢા. પ. પૂ. આ. વિ. શ્રી હેમપ્રલખૂરીશ્વરજી મ. સા.

: પ્રેરણા શ્રોત :

પ. પૂ. આ. શ્રી વિ. પ્રશામેશપ્રલખસૂરીશ્વરજી મ. સા.

શ્રી ગણાધિપતિશ્રીની શુભ નિશ્રામાં થયેલ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ
શ્રી સિમંઘર ધામ (ઉમેદપુર) મધ્યે અંજન શાલાકા પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ

ગોલ (ઉમેદાબાદ)
મધ્યે
પ્રતિષ્ઠા
એવં
પારણોત્સવ

શ્રી વાસુપૂજય સ્વામિને નમઃ

શ્રી વર્ધમાન સ્વામિને નમઃ

નમો નમો ગુરુશ્રી નીતિસૂર્યે

વંદે વીરમુ

વર્ષ : ૨

સાલંગ અંક : ૬

ઘેશાખ

૨૦૭૩

મે

૨૦૧૭

-:: દિવ્ય કૃપા ::-

તીર્થોદ્ધારક, ગીતાર્થ મુર્દુંન્ય,

સંવિન શિરોમણી પ. પૂ. આચાર્ય દેવેશ

શ્રીમદ્બિજય નીતિસૂરીશ્રાજુ મ. સા.

પ્રશાન્ત મૂર્તિ ભદ્ર પરિણામી પ. પૂ. આચાર્ય દેવેશ

શ્રીમદ્બિજય મહેન્દ્રસૂરીશ્રાજુ મ. સા.

ગુરુ વંદના

તીર્થોદ્ધારકર: સુદર્શનયુત: શ્રીનીતિસૂરીશ્રાજ: ।

જાનાનન્દમય: સદાવિજયતે શ્રી હર્ષસૂરિસ્તથા ।

ચાસ્ત્રાદિગુણાન્વિતશ્રજ્યતે શ્રીમહેન્દ્રસૂરિ:

તત્ત્વાનન્દમયાન્ સદા સુખમયાન્ વન્દે ગુરુન્ ભાવત: ॥

શુભાર્થી

શ્રી નીતિ-હર્ષ-મહેન્દ્રસૂરિના શિષ્યરટન

વર્તમાન ગરછાદિપતિ પ. પૂ. આચાર્ય દેવ

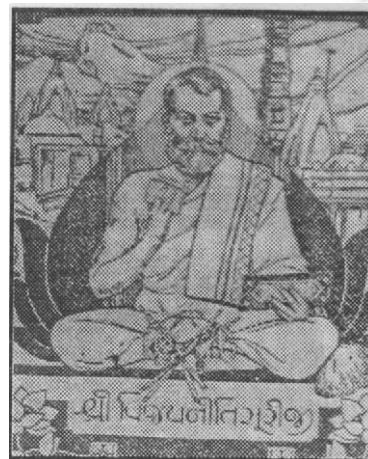
શ્રીમદ્ વિજય હેમપ્રભસૂરીશ્રાજુ મ. સા.

-:: નમ્ર નિવેદન ::-

❖ અંક ન જોઈએ તો કાર્યાલયના સરનામે
પરત કરવા નમ્ર વિનંતિ.

❖ દર વર્ષના છેલ્લા અંકમાં તે વર્ષના
અંકોની પરિક્ષા લેવાશે માટે
અંકો સાચવી રાખવા.

❖ ‘વંદે વીરમુ’ માં આપ લેખ મોકલવા
ઇચ્છો તો અવશ્ય મોકલો.
અનુકૂળતાએ છપાશે.

પ્રેરણા શ્રોત

પ. પૂ. આ. શ્રી

વિ. પ્રશભેશપ્રભસૂરીશ્રાજુ મ. સા.

-:: પ્રકાશક ::-

શ્રી નીતિસૂર્ય પ્રતિષ્ઠાન

-:: કાર્યાલય ::-

અર્તિકા મિતુલભાઈ દોશી

૧૩/૮, વિતરાગ સોસાયટી,

પી. ટી. કોલેજ રોડ, પાલડી,

અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૭ મો. ૯૮૯૮૧૮૬૬૬૧

-:: લવાજમ ભરવાના સંપર્ક સ્થળો ::-

વિપુલભાઈ શાહ (સુરત) ૯૮૨૫૨૮૧૩૮૬

ધવન જૈન (મુંબઈ) ૯૭૬૬૩૮૩૦૨૨

વિનોદભાઈ શાહ (થરા) ૯૪૨૬૫૫૮૩૩૧

પ્રવિણભાઈ (કૃષ્ણાનગર) ૯૮૨૫૪૩૨૮૬૩

કમલેશભાઈ (નવરંગપુરા) ૯૮૯૮૩૬૮૬૬૨

અર્તિકાબેન દોશી (પાલડી) ૯૮૯૮૧૮૬૬૬૧

આત્માની

પરમાત્મા બનવા તરફની યાત્રા-૮

- આ. વિ. પ્રશામેશપ્રભ સૂર્ય

ગયા અંકમાં આપણે પ. પૂ. આચાર્ય દેવ શ્રીમદ્ હરિભક્તસૂરીશરજી મ.સા.ના શાસ્ત્ર ચુસ્તતા ગુણને જોયો જિનશાસન પ્રત્યે સમર્પણભાવ પ્રગટે તો અનેક ગુણોની પ્રાપ્તિ થાય જ. પૂજ્યશ્રીને જિનશાસન પ્રત્યે અદ્ભૂત સમર્પણભાવ હતો. માટેજ પૂજ્યશ્રી ગુણોની ખાણ હતા. અનેક ગુણોના ભંડાર હતા.

પૂજ્યશ્રીના કેટલા ગુણોનું વર્ણન કરીએ ? બધા ગુણોનું વર્ણન શક્ય નથી છતાં મુખ્ય મુખ્ય ગુણોનું વર્ણન કરવાની ભાવના થઈ જેથી તેમના આવા ગુણો જાણી કોઈકને તેમના ગુણોમાંથી કંઈક પ્રેરણ મળે. તેમજ ગુણાનુરાગ પણ પ્રગટે આ ભાવ સાથે બીજા પણ ગુણને જોઈએ.

પૂજ્યશ્રીમાં કૃતજ્ઞતાનો એક અદ્ભૂત ગુણ હતો. કરેલા ઉપકારને યાદ રાખે તે કૃતજ્ઞ.

કૃતજ્ઞ અને કૃતદ્બન્ધ માં ઘણો ફરક છે. શબ્દોમા થોડો પણ બોલવા-લખવામાં ફરક પડી જાય તો અર્થ નો વિપરીત અર્થ થઈ જાય.

એક જેવા લાગતા શબ્દો છતાં બોલવા-લખવામાં ફેરફાર થાય તો અર્થમાં કેવો ફેરફાર થાયતે થોડા શબ્દો દ્વારા જોઈએ.

શૂર શબ્દનો અર્થ શૂરવીર (બહાદૂર) થાય અને સુર શબ્દનો અર્થ દેવ થાય

દિન શબ્દનો અર્થ દિવસ થાય અને દીન શબ્દનો અર્થ ગરીબ થાય.

મળવું એટલે કોઈનો મેળાપ થવો (મલવું) અને મરવું એટલે મૃત્યુ થવું અર્થ થાય.

પ્રસાદ એટલે મંદિરમાં અપાતો પ્રસાદ અને પ્રાસાદ એટલે મહેલ.

ગોળ એટલે રાઉન્ડ (૦) અને ગોળ એટલે ગુડ (ગોળ-વિગાઈ)

આવા તો કેટલાય શબ્દો છે. જે બોલવામાં (ઉચ્ચારમાં) શુદ્ધિ ન હોય અથવા તો લખવામાં શુદ્ધિ ન હોય તો તમો જે અર્થ માટે શબ્દ પ્રયોગ કરી રહ્યા છો. તેનાથી ઉલ્ટો જ અર્થ થઈ જાય છે.

અજ્ઞાનતાના કારણે શબ્દો અશુદ્ધ બોલાય કેવા વિપરીત અર્થ થઈ જાય. તે જાણવું જરૂરી છે. કેટલાક લોકોને કૃતજ્ઞ બોલતાં ન શકે ત્યારે કૃતદ્બન્ધ પણ બોલી જાય છે. બન્ને ના અર્થ જુદા છે.

કૃતં જાનાતિ ઇતિ કૃતજ્ઞ - પોતાના ઉપર થયેલ ઉપકાર ને જે જાણે અર્થાત્ કોઈએ પોતાના ઉપર ઉપકાર કર્યો હોય તો તેને જાણે મતલબ યાદ રાખે ભુલે નહીં. ઉપકારીને ઉપકારી તરીકે માને તેવા વ્યક્તિને કૃતજ્ઞી વ્યક્તિ કહેવાય.

કૃતં હન્તિ ઇતિ કૃતણી - પોતાના ઉપર કોઈએ કરેલા ઉપકારને ભુલી જાય. અર્થાતૂં યાદ ન રાખે યાદ હોય છતાં ઉપકારીને ઉપકારી તરીકે ન ઓળખાવે ઉપકારી તરીકે ઓળખાવામાં શરમ લાગે. “આ મારો ઉપકારી છે.” એવું સ્વીકારવામાં નાનપ અનુભવે તેને કૃતણી કહેવાય.

હવે કોઈને બોલવામાં બરાબર ન ફાવે અને કૃતજ્ઞી ની જગ્યાએ કૃતણી બોલી જાય તો કેટલો અનર્થ થાય ? કૃતજ્ઞી સારો વ્યક્તિ ગાણાય અને કૃતણી ?... કોઈને ન ગમે.

આચાર્ય ભ. કૃતજ્ઞી હતા. કૃતજ્ઞતા ગુણથી ભરેલા હતા. સજજન (ઉત્તમ) પુરુષ હતા.

સજજન પુરુષ (ઉત્તમ પુરુષ) ની ગ્રાણ ઓળખ - સદ્ગુણો હોવાથી તે ચિંતા મુક્ત છે. ડાખ્યો હોવાથી તે ગૂંઘવાડાથી મુક્ત છે. બહાદૂર હોવાથી તે ભયથી મુક્ત છે.

આચાર્ય ભ. પણ સદ્ગુણવાન્ન, વિદ્વાન (પંડીત) એટલે જ ડાખા તથા નિર્ભય હતા. કારણકે ડરવાનું કોઈ જ કારણ નથી. શાસ્ત્રમતિથી જે વિચારતા હોય, શાસ્ત્રચક્ષુથી જે જોતા હોય, શાસ્ત્રાજ્ઞા પ્રમાણે વર્તતા હોય તેમને ક્યારેય ડરવાનું કામ નથી. તેઓ કોઈથી ડરતા નથી. આચાર્ય ભ. પણ તેવા જ છે. શાસ્ત્ર જ તેમને સર્વોપરી છે. માટે આચાર્ય ભ. નિર્ભય હતા.

“આચાર્ય હરિબ્રદ્સૂરીશ્વરજી મ.સા. દીક્ષા પૂર્વ જ્યારે હરિબ્ર બ્રાહ્મણ હતા ત્યારે જૈન ધર્મના કહુર દેખી હતા. તેઓ ગાંડા હાથીના પગ નીચે કચડાઈ ને મરી જવાની સલાહ આપતા પરંતુ બચવા માટે જિનમંદિર માં તો ન જવાય.” આવું પૂર્વ આપણે આ લેખ માં જ વાત કરેલ. આવા કહુરપંથી જિનેશ્વર પરમાત્મા એ પ્રરૂપેલ માર્ગ ચાલી એક ધૂરંધર આચાર્ય શાસન પ્રભાવક આચાર્ય બન્યા. ખોટા માર્ગ ને ત્યાગી સાચા માર્ગ ચડ્યા.

કોઈપણ વ્યક્તિ ઉન્માર્ગ જતો હોય તેને કોઈ સાચા માર્ગ ચડાવે ત્યારે સાચા માર્ગ ઉપર ચડાવનાર વ્યક્તિ તેને મહાઉપકારી જણાય છે. કારણ કે સાચો માર્ગ જો તેને ન બતાવો હોત તો ખોટા માર્ગ ભમતો રહત અને સાચા લક્ષ્યને મેળવી ન શકત. જ્યારે સાચો માર્ગ બતાવનાર વ્યક્તિને કારણે ખોટું બ્રમણ અટકી ગયું અને સાચા લક્ષ્યને જલદી પ્રાપ્ત કરવાનું બન્યું. માટે સાચો રાહ બતાવનાર ઉપકારી છે.

હરિબ્ર બ્રાહ્મણ ખોટા માર્ગ ફરી રહ્યા હતા. માટિની મહત્ત્વા નામના સાધ્વીજી મ. દ્વારા સાચો માર્ગ સમજાયો. આચાર્ય ભ. ના ઉપદેશથી ઉન્માર્ગને છોડી સન્માર્ગ વણ્ણા. સંયમની સાધનામાં ઓતપ્રોત બની ગયા. સાચી સમજ આવ્યા પછી જ્ઞાન સાધનામાં લાગી જતાં એમને પોતાને એમ થયું. અત્યાર સુધીના મારા વર્ષો પાણીમાં ગયા. જેનો મને દેખ છે એ જ શાસન મને તારવા વાળું છે. એટલે જ તેઓશ્રી કહે છે. આ પંચમ કાળમાં પ્રલુબ ! તારું શાસન ન મળ્યું હોત તો મારી શું દશા થાત ?”

આવા ઉપકારક શાસનને બતાવનાર - શાસનનો રાહ ચિંધનાર સાધ્વીજી મ. મારા પરમ ઉપકારી છે. આવું સતત માનનારા આચાર્ય ભ. છે. તેથી જ સાધ્વીજી મ.ના ઉપકારને સતત યાદ રાખનાર હોવાથી કૃતજ્ઞતા ગુણવાળા આચાર્ય ભ. છે.

સાધ્વીજી મ.ના ઉપકાર ને જગત પણ જાણે અને તેઓશ્રીને પણ સાધ્વીજી મ. સતત સ્મૃતિમાં રહે માટે પૂજ્ય શ્રી પોતાની જાતને “યાકિની મહત્તરા સૂનુ” તરીકે ઓળખાવતા.

જન્મ આપનારી માતા હોય, માતાની કુક્ષિથી જન્મ લેનાર માતાનો પુત્ર છે. આચાર્ય ભ. યાકિની મહત્તરા સાધ્વીજી મ.ને માતા માનતા તેથી તેઓ પોતાને તેમના પુત્ર તરીકે ઓળખાવતા.

જીવનું એટલે પ્રાણ ને ધારણ કરવું. જન્મ બે પ્રકારે છે. (૧) દ્રવ્ય જન્મ (૨) ભાવજન્મ. દ્રવ્ય પ્રાણોને ધરી જીવનું તે દ્રવ્ય જન્મ અને ભાવ પ્રાણોને ધારણ કરી જીવનું તે ભાવ જન્મ. અર્થાતું માતાની કુક્ષિથી જન્મ લેવો તે દ્રવ્ય જન્મ અને આત્માને ધર્મ માર્ગમાં જોડવો તે ભાવ જન્મ.

ઈન્દ્રિય શાસોશ્વાસ આદિ દશ પ્રકારના દ્રવ્ય પ્રાણો છે. તેના દ્વારા વ્યવહારથી વ્યક્તિમાં જીવવા મરવાનો વ્યવહાર થાય છે. અર્થાતું આ દશ પ્રાણો જીવમાં હોય ત્યારે જીવ જીવે છે. એમ કહેવાય છે. તેના ચાલી જવાથી જીવ મરી ગયો છે. એમ વ્યવહાર થાય છે. બાકી આત્મા તો ક્યારેય મરતો નથી. જીવના દ્રવ્ય પ્રાણો ચાલ્યા જાય ત્યારે તેનો આત્મા આ જન્મમાંથી અન્ય જન્મમાં જાય છે ત્યાં જઈ નવા દ્રવ્ય પ્રાણોને ધારણ કરે છે. તેથી અહીં મરી ગયો એવો વ્યવહાર થાય છે. અને અન્ય ભવ (બીજા ભવ) માં જન્મ થયો તેવો વ્યવહાર થાય છે. આવા મરણને દ્રવ્ય મરણ કહેવાય છે અને જન્મને દ્રવ્ય જન્મ કહેવાય છે.

ધર્મ તે ભાવ પ્રાણ છે. જીવ જીયારે સંસારમાં આસક્ત બની સંસારી સુખોમાં મળ્યા બને છે. ત્યારે હકીકતમાં જીવ ફક્ત શાસોશ્વાસ લે છે. બાકી જીવતો નથી જીયારે તેને સાચા ધર્મની પ્રાપ્તિ થાય છે. ત્યારે તેને ભાવ પ્રાણ મલ્યા હોવાથી ભાવજન્મ થયો એમ કહેવાય.

ધર્માચયરણ કરનાર કોઈ વ્યક્તિ કોઈપણ નિમિત્તને પામીને ધર્મથી વિમુખ બને. ધર્મ ત્યજી દે તો તે ખરેખર જીવતો હોવા છિતાં ભાવ પ્રાણ ચાલ્યા ગયા હોવાથી તેનું ભાવ મૃત્યુ જ કહેવાય.

માતા પુત્રને જન્મ આપે છે તેથી તે માતા કહેવાય પરંતુ તે દ્રવ્ય પ્રાણ સ્વરૂપ જન્મ આપતી હોવાથી તેને દ્રવ્ય માતા કહેવાય. તો જેઓ ધર્મોપદેશ દ્વારા આત્માને ધર્મ માર્ગમાં જોડે અને ભવ જીવો સંસારની આસક્તિને છોડી ધર્મમાં જોડાઈ જાય. દેશ વિરતિ, સર્વ વિરતિ ધર્મ અંગીકાર કરે તો તેઓ ભાવપ્રાણને ધારણ કરતા હોવાથી તેમાં નવો (ભાવ) જન્મ થયો એમ કહેવાય અને આ ભાવજન્મને આપનારને ભાવમાતા કહેવાય.

સાધ્વીજી યાકિની મહત્તરા એ હરિભક્ત બ્રાહ્મણને ધર્મ પમાદ્યો. ધર્મ માર્ગમાં જોડ્યા. તેથી સાધ્વીજી મ. એ તેમને નવો (ભાવ) જન્મ આપ્યો હોવાથી આચાર્ય ભ. તેમને ભાવમાતા તરીકે ઓળખે છે. પોતાને યાકિની મહત્તરા સાધ્વીજીના ભાવપુત્ર તરીકે ઓળખાવે છે.

આ રીતે આચાર્ય ભ. સાધ્વીજી મ. દ્વારા પોતાના ઉપર થયેલ ઉપકારને ભૂલ્યા નહીં. યાદ રાખ્યો જગતને બતાવ્યું કે સાધ્વીજી મ. એ મારા ઉપર ઉપકાર કર્યો તો મને ભવોદધિ તારક જિનશાસન મલ્યું. સંસારથી પાર ઉતારનારું આ અદ્ભૂત યાન (સાધન) મલ્યું.

આવો કૃતજ્ઞતાનો શ્રેષ્ઠ ગુણ પૂજ્યશ્રીમાં હતો. વિશેષ આવતા અંકે..

૭ સૂત્ર પરિશીલન

પંચિદિય સૂત્ર - ૨

- આચાર્ય વિ. પ્રશામેશપ્રભ સૂર્ય

ગયા અંકમાં પંચિદિય સૂત્રના ચિંતનમાં આપડે “પંચિદિય સંવરણો” ઉપર વિચાર્યુ હવે આગળ વધીએ, આચાર્ય ભ. ના ગુણો ઘણા છે તહ ગુણોનું વર્ણન અહીં (પંચિદિય સૂત્રમાં) છે તેમાંથી પહેલી વાત કરી પાંચ ઈન્દ્રિયોનો સંવર કરનાર.

બીજી લાઈન છે. “તહ નવવિહ બંભચેર ગુત્તિધરો” તથા નવ પ્રકારની બ્રહ્મચર્યની ગુપ્તિને ધારણ કરનારા.

આચાર્ય ભ. બ્રહ્મચર્યનું પાલન કરનારા છે એમ જ નહીં. જે કારણે બ્રહ્મચર્યનું ખંડન થયાની શક્યતાઓ છે તેવા નિમિત્તોનો પણ ત્યાગ કરનારા છે. તેથી જ આચાર્ય ભ. માટે કહ્યું નવ બ્રહ્મચર્યની ગુપ્તિને ધારણ કરનારા છે. અર્થાત્ આચાર્ય ભ. નવ બ્રહ્મચર્યની વાડેનું પાલન કરનારા છે.

ખેતરમાં વાવેતર થાય પછી પાક તૈયાર થાય. ખેતર ચારે બાજુથી ખુલ્લુ હોય તો પશુ આવી પાક ખાઈ જાય. અનાજ પાકે નહીં તો વાવેતરની મહેનત માથે પડે. બીજી પણ નકામું જાય... પાક ને નુકશન ન થાય તે માટે ખેતરનો માલીક ખેતરની ચારે બાજુ કાંટાની વાડ બનાવે છે જેથી કોઈ પશુ અંદર પ્રવેશી ન શકે. અને પાકને બગાડી ન શકે. વાડ થી પાકની રક્ષા થાય.

એ જ પ્રમાણે બ્રહ્મચર્યની રક્ષા માટે ના નવ નિયમો છે. જે નિયમનું પાલન કરનારના બ્રહ્મચર્યની રક્ષા થાય છે. તેથી આ નવ નિયમોને બ્રહ્મચર્યની નવ વાડો કહેવાય છે. બ્રહ્મચર્યની રક્ષા કરનાર નવ નિયમોને બ્રહ્મચર્યની નવ ગુપ્તિ પણ કહેવાય છે.

બ્રહ્મચર્યની નવ વાડ (નવ ગુપ્તિ) ને સંક્ષેપથી જોઈએ.

(૧) વસતિ :- વસતિ એટલે રહેવાની જગ્યા, સ્ત્રી, પશુ કે નપુંસક વાળી વસતિમાં પુરુષ ન રહે. પુરુષ, પશુ, નપુંસક વાળી વસતિમાં સ્ત્રી ન રહે. બ્રહ્મચર્યની રક્ષા માટે આવા નિમિત્તોથી દૂર રહે.

(૨) કથા :- પુરુષે સ્ત્રી કથા ન કરવી અને સ્ત્રીએ પુરુષ કથા ન કરવી. સ્ત્રીની વાતો કરવાથી સ્ત્રી પ્રત્યે રાગ થવાની શક્યતા છે. અને તેથી જ બ્રહ્મચર્યમાં ભંગ થવાથી શક્યતા ઉભી થાય. માટે સ્ત્રી કથા થી દૂર રહેવું.

(૩) નિસદ્ધા :- નિસદ્ધા એટલે આસન - પુરુષ જે જગ્યાએ જે આસન ઉપર બેઠો હોય તે સ્થાન આસન ઉપર સ્ત્રી એ જ પ્રહર સુધી ન બેસવું અને સ્ત્રી જે સ્થાન પર બેઠેલ હોય તે સ્થાન - આસન ઉપર પુરુષે બે ઘડી (૪૮ મિનિટ) સુધી ન બેસવું કારણકે જે સ્થાન-આસન ઉપર કોઈ પણ વ્યક્તિ બેઠા પછી ઉભા થઈ ગયા પછી પણ તે સ્થાન પર તેમના પુદ્ગલો અમુક સમય સુધી અસર કરે તેથી પુરુષ બેઠેલા સ્થાનમાં સ્ત્રી અથવા સ્ત્રી બેઠેલ સ્થાનમાં પુરુષ બેસે તો તે સ્થાન ના પુદ્ગલો વિજાતિય પાત્ર ને અસર કરતા હોવાથી વિજિતિય પ્રત્યે આકર્ષણ કરનાર બને છે અને તેથી બ્રહ્મચર્ય નો ભંગ થાય છે. માટે તેવા સ્થાન આસન ઉપર બતાવેલ સમય સુધી સ્ત્રી - પુરુષે ન બેસવું.

(૪) ઈન્દ્રિય :- પુરુષે સ્ત્રીના અને સ્ત્રીએ પુરુષના આંગોપાંગ રાગથી ન જોવા. શરીરના આંગોપાંગ જોવાથી વિકાર ઉત્પન્ન થાય અને તેથી બ્રહ્મચર્યનો ભંગ થાય.

(૫) કુડયંતર :- સ્ત્રી - પુરુષ બેસી સંસાર સંબંધી -

ભોગ સુખો સંબંધી વાતો કરતા હોય. તે વાતોને દિવાલે કાન દઈ અથવા ધૂપી રીતે સાંભળવું નહીં. આ રીતે સ્ત્રી - પુરુષની સંસારી વાતો સાંભળવાથી પોતાને સંસાર સુખોની - ભોગ સુખોની ઈચ્છા જાગે છે. પરિણામે બ્રહ્મચર્યનો ભંગ થાય.

(૬) પૂર્વ કિડીત :- પહેલાં સંસાર સુખો ભોગવ્યા હોય અને પછી ત્યાગ કર્યો હોય. બ્રહ્મચર્ય પાલન કરવાનો નિયમ કર્યો હોય, અથવા સંયમ સ્વીકાર્યો હોય તેમને પૂર્વી ભોગવેલ સુખો ને યાદ નહીં કરવા. પૂર્વી ભોગવેલ સુખો યાદ કરવાથી ફરી એવા સુખોની ઝંખના જાગે તો બ્રહ્મચર્યનો ભંગ થાય.

(૭) પ્રણીત આહાર :- વિગઈ વાળો આહાર વિકાર કરે ત્યારે બ્રહ્મચર્યના પાલન કરવા વાળા એ વિગઈ વાળો આહાર ન લેવાય વિગઈવાળો આહાર વિકૃતિ જન્ય હોય છે.

(૮) અતિ આહાર :- વિકાર ન થાય માટે પ્રણિત આહાર લેવાની શાસ્ત્રમાં ના છે. પરંતુ વિગઈવગરનો પણ આહાર અતિમાત્રામાં લેવામાં આવે તો પણ વિકાર ઉત્પન્ન થાય. પ્રમાદ પણ થાય. વિકારથી સંસારના ભોગોની ઈચ્છા થાય. પ્રમાદ થી પણ સંસારી સુખોની ઝંખના જાગે માટે અપ્રણિત આહાર પણ અતિપ્રમાણમાં અર્થાત્ આકંઠ ન લેવો. શાસ્ત્રમાં ઉણોદરી પ્રત બતાવવા દ્વારા પણ અતિપ્રમાણમાં આહારનો નિષેધ કરવામાં આવેલ છે.

(૯) વિભૂષણ :- શરીરનો શાશ્વત શરીર ઉપર સુંદર કપડાં ધારણ કરવા વિવિધ અલંકારો પહેરીને પણ શરીરને સજાવવું તેમજ આખો દિવસ હાથ પગ મોટું આદિ ધોવા દ્વારા શરીરને સ્વચ્છ રાખવું તે પણ શરીરનો શાશ્વત (વિભૂષણ) છે. શરીરની શોભાથી

શરીર પ્રત્યેનો રાગ તથા તેના કારણે વિજાતિય રાગ પ્રગટે તેથી બ્રહ્મચર્યનો ભંગ થાય.

ઉપરોક્ત નવ નિયમો બ્રહ્મચર્યની રક્ષા માટે હોવાથી તેને નવ બ્રહ્મચર્યની વાડ અર્થાત્ ગુપ્તિ કહે છે. આચાર્ય ભ. આ નવ વાડનું શુદ્ધતા પૂર્વક પાલન કરનારા છે. તેથી નવ બ્રહ્મચર્યની ગુપ્તિને ધારણ કરનારા છે.

બ્રહ્મ એટલે આત્મા તેમાં ચરવું (રહેવું) આત્મિક ધ્યાનમાં બીજ બનવું. આત્મ ચિંતનમાં રહેવું. અર્થાત્ આત્માથી બિન્ન પરપદાર્થોથી દૂર રહેવું તેને પણ બ્રહ્મચર્ય કહેવાય.

આચાર્ય ભ. હંમેશાં આત્મામાં જ રહેનારા હોય તેમને પરપદાર્થો પ્રત્યે લેશ માત્ર રાગ ન હોય. માટે આચાર્ય ભ. બ્રહ્મચર્યને ધારણ કરનારા હોય.

નવ બ્રહ્મચર્યની વાડનું પાલન ન થાય તો સંસારી પદાર્થો પ્રત્યેના ભમત્વ વડે, પરપદાર્થોની સ્વૃહા આત્માને આત્માથી બિન્ન કરે છે. પરપદાર્થોમાં રમમાણ કરે છે. તેથી આચાર્ય ભ. આત્મામાં મસ્ત બનવા - આત્મામાં લીન આત્માની રક્ષા કરવા નવ વાડનું શુદ્ધતા પૂર્વક પાલન કરે તેથી આત્મા પરપદાર્થોમાં મસ્ત ન બને.

માટે આચાર્ય ભ. નવ બ્રહ્મચર્યની ગુપ્તિને ધારણ કરનારા છે.

વળી આચાર્ય ભ. “ચડવિહ કસાય મુકો” ચાર કષાયથી મુક્ત છે.

કષાય એટલે શું ? આ ચાર કષાયો ક્યા છે ? તે વાતો આપણે આવતા અંકે જોઈશું.

(કમશઃ)

“વાતસલ્યભીનું હૃદય”

લે. મુ. હેમહર્ષ વિ.

ભવમાં ભમતો ભિખારી આવ્યો છે આજ
દિક્ષા ધો ને ગુરુજી શિવરમણીને કાજ...

સંવત ૨૦૧૭ ના અષાઢ સુદ-૬ ની વરસાદી સવાર પડી. રાજસ્થાનના ફાલના સ્ટેશન પર અમદાવાદથી ટ્રેન આવીને ઊભી રહી. પગમાં જોમ અને હૃદયના અદ્ભુત ઉત્સાહ સાથે બુલાખી બહાર આવ્યો.

ચાણસ્મા ગામના શિવગંજમાં ભાગાવતાં જેસિંગભાઈ પંડિતજી બુલાખીદાસની રાહ જોઈને ઊભા હતાં. દાસ ને જોતાં જ પંડિતજી બોલ્યા.

આપ, બુલાખી ભાઈ હૈ ?

જી, હાઁ... આપકોન ?

મૈં આપકો લેને આયા હું... યહાઁ સે મુણ્ડારા જાના હૈ

ઠીક હૈ

બુલાખીદાસ મુંડારા ગયા. બે મહાત્મા મળ્યા. મહાત્માએ દિક્ષાની વાત કરી. બુલાખી - હું ગુરુદેવને સાદગી મળીને આવું.

મહાત્મા - ઠીક છે... જ જઈ આવ.

બુલાખીદાસ ઘોડાગાડીમાં બેસીને સાદગી પહોંચ્યા. ગુરુદેવને મળ્યા. ગુરુદેવ... મારે તો આપનો જ શિષ્ય બનવાનું છે.

મહેન્દ્રસૂરિજીએ કહ્યું - એ કસ્તુર વિ. મ. મારા નામે જ તને દિક્ષા આપશે. અહીં આપવામાં સંઘનો વિરોધ છે.

ત્યારબાદ બાજુમાં કોઈ ધરે ગુરુદેવે મુમુક્ષુને મોકલ્યો અને બહુમાન કરાવ્યું. પછી મારતે ઘોડે બુલાખી મુંડારા પહોંચ્યો.

ગોધૂલી સંધ્યાએ મુંડન કરાવવા હજામને બોલાવ્યો. સાત વાળ રખાવીને મસ્તકના વાળનું મુંડન કરાવ્યું. પણ એક ભૂલ કરી. એ સમયે વાળ કાપવાનો ભાવ રૂપ પૈસા હતો અને અમારા બુલાખી દાસ તો ઉદાર સ્વભાવના....

ભઈસા'બેવિચાર્યુ આમેય છોડવું છે તો બિચારા વાળંદને થોડું વર્ણિદાન આપીએઈએ અને સવા રૂપિયો આય્યો. વાળંદના મનમાં શંકાએ સ્થાન જમાવ્યું. આ ભાઈ કોઈક સાધુ બનવાના લાગે છે. વાળંદે તો વાત ને

વહાવી. વાત વાયુવેગે વાણથંભી વાણીયાના કાને પહોંચ્યી. વાણજથી આવીને મહાજન ઉપાશ્રયમાં આવ્યાં.

ઓ બાવસી... કોય કરે રહ્યા હો | ?

અટે, છુપી દિક્ષા ની દેની... ધ્યોન રાખજો

સત્ત્વશાળી મહાવીરના મુનિઓને કોઈની પડી નહોતી. કંઈ વાંધો નહીં.

“તું નહીં તો તારો ભાઈ” કલસુબહ વિહાર-પો કરો”

આટલી વાત ટ્રસ્ટી સાથે કરીને સંથારો કર્યો.

કુકડાનો ટહુંકો અને કોયલનો કેકારવ થંભી ગયો ત્યારે મુંડારા ગામથી ૨ મહાત્મા - ૧ મુમુક્ષુ અને ૧ પોટલાવાળા માણસે વિહાર કર્યો.

મારવાડના રમણીય પ્રદેશમાં પરમની વાટે વિહરવાના કોડ લઈને ૧ ભવિષ્યનો મહાપુરુષ બે મહાપુરુષો સાથે જઈ રહ્યો હતો.

વચમાં વટેમાર્ગુની ઘાસ બુઝાવતી ઘાઉ (પરબ) આવી.

બુલાખીદાસને પાણીની તરસ નહોતી પણ પરમનાપંથને પામવાની તલસ હતી. મુનિઓ મુમુક્ષુને લઈને અંદરગયાં. હદ્ય પરિવર્તન પછીનું વેશ પરિવર્તન કર્યું. બહાર આવ્યાં. માણસ વિચાર કરે છે કે

બે ના ત્રણ મહારાજ કેવી રીતે થયા. ખબર પડી દિક્ષા આપી છે. સત્ત્વની વાણથંભી ગાડી આગળ ચાલી. ઘણાં સ્ટેશનનો કરીને છેવટે શેષલી તીર્થ પહોંચ્યાં.

“યા હોમ કરીને કૂદી પડો ફેઠ છે આગે” બપોરે વિજય મુહૂર્ત સ્થાપનાજી સન્મુખ દિક્ષાની કિયા કરાવવામાં આવી અને

પૂ. આ. મહેન્દ્રસૂરિજી મ. ના શિષ્ય મુ. હેમપ્રભ વિ. તરીકે જહેર કર્યો.

ખરેખર, મોબાઈલનો જમાનો હવે આવ્યો પણ મોબાઈલ દિક્ષા પૂર્વના કાળમાં થતી હતી. સાંજે વિહાર કરીને નૂતન દિક્ષિત સાથે મુનિદ્વય લાઠારા ગામે સૂર્ય ગયાં. સવારે ગુરુદેવના ચરણોમાં સાદી પહોંચ્યાં.

સાદીમાં સંન્મતિ..

મુંડારામાં મુંડન...

પરબમાં પરિવર્તન...

શેષલીમાં સાધનાની શરૂઆત...

સતની કાંટાળી કેડી પર, પુષ્ય બની પથરાજો

ઝેર જગતનાં જીરવી જીરવી, અમૃત ઉરનાં પાજો

મારું જીવન અંજલિ થાજો”...

રત્નત્રયી ગુણ ઉજલી...

લેખક : જૈન જ્યોતિષી કમલેશભાઈ એસ શાહ
૮૮૮૮૭૮૬૬૨

રત્નત્રયી ગુણ ઉજળી સકલ સુગુણ વિશ્વામ,
નાભિ કમળની પૂજના, કરતાં અવિચલ કામ !!....

પંડિત શ્રી વીરવિજયજી રચિત સ્નાતપૂજા, પંચકલ્યાણક પૂજા, અડસઠ પ્રકારી પૂજા, નવાણું પ્રકારી પૂજા, બારવ્રતની પૂજા, પીસ્તાલીસ આગમની પૂજા વિગેરે જૈન સંઘમાં સર્વાત્રિક ખૂબ જ પ્રચલિત અને પ્રસિધ્ધ છે. દ્વાદશાંગી અને આગમોની તત્ત્વસભર જિનવાણીને તેઓશ્રીએ સરળ અને સમજ શકાય તેવી રીતે લોકભાષામાં ગુંથી લીધી છે. ઉપરોક્ત પૂજાનાં આ અંતિમ પદમાં “ગાગરમાં સાગર” રજૂ કર્યો છે. આ પૃથ્વી “બહુરતના વસુંધરા” ગણાય છે તે અનુસાર આ પૃથ્વીનાં ગર્ભમાંથી સમયે... સમયે “રત્ન” સમાન અનેક મહાપુરુષો... સજ્જનો... જગત ઉધ્યારક... સદાચારી... પુણ્યશાળી... મહાપુરુષોએ જન્મ લીધેલ છે. તેમાં સર્વોત્કૃષ્ટ... પરમોત્કૃષ્ટ... અપ્રતિમ... પરમોત્તમ... મંગલસ્વરૂપ... નિરૂપાધિક બ્રહ્મ... સ્વરૂપી તીર્થકર ભગવંતોનું સ્થાન પ્રથમ સ્થાને છે.

ગતાંકમાં આપણે “નાભિકમળ” વિશે કંઈક જાણવાનો પ્રયાસ કર્યો... આ પવિત્ર સ્થાન નાં માધ્યમ થી જ જગતમાં વિશિષ્ટ અને અદ્વિતીય જ્ઞાનગુણ... પરમાર્થગુણ ધરાવનારાં મહાપુરુષોનો જન્મ થાય છે. જેમ સાગરનાં ઊંડાણમાં ધણા બધા અમૂલ્ય રત્નો છુપાયેલાં છે તેમ “નાભિ” નાં ઊંડાણમાં આ બહુમૂલ્ય - દુર્લ્લભ રત્નસમૂહ છુપાયેલો છે.

“રત્નત્રયી ધારક” એવા “ઓમ્” કાર સ્વરૂપી પરમ જ્યોતિર્ભૂતપરમ પરમેષ્ઠિમાં શિરોમણી પરમ જ્ઞાનથી ઉપર અને અજ્ઞાન થી પર, જ્ઞાન-દર્શનાદિ ગુણ સમૂહનાં સ્વામી, પરમ ઐશ્વર્યના દાતા-પ્રદાતા શ્રી અરિહંત પરમાત્મા છે. આ નાભિ અમૃતનું કેન્દ્ર છે. તે આત્માને ચિરંજીવી બનાવે છે. જીવને દીર્ઘાયું આપે છે. તન-મન-ધન સંબંધી ઐશ્વર્ય આપે છે અને શાશ્વત સુખનો ભોક્તા બનાવે છે. જીવમાં ગુણોનો વિકાસ કરી શિવ બનાવે છે.

મહિપુરુચક એટલે કે રત્નત્રયી જ્યાં સ્થિર છે અને તે આત્માનાં આઠેય પ્રદેશનું કેન્દ્ર સ્થાન છે. નાભિકમથી ઉપરનાં પાંચેય ચક ઉર્ધ્વગામી છે અને નીચેનાં બન્ને ચક અધોમુખી છે. ઉપરનાં પાંચ ચક શુચિમય છે જ્યારે નીચેનાં બે ચક અશુચિમય છે. કમળ એક પુષ્પ છે. તેનો જન્મ ગંઢકી સભર દુર્ગંધ મારતા એવા અશુદ્ધ જલ અને કાદવ મધ્યે થાય છે. છંતા તેનાં રૂપ રંગ, સુગંધ અને સંસ્કાર અદ્વિતીય છે. અહીં “જેવી સોબત તેવી અસર” કે “જેવો સંગ તેવો રંગ” કહેવત ખોટી પડે છે. તેની શુધ્ધતા અને પવિત્રતા બધાથી ઉપર છે. તેનામાં કાદવની કદરૂપતા નોકે, અશુભ સંસ્કારનો એક અંશમાત્ર નથી. કાદવના તળિયાના ભાગથી લાંબી અને ઊંચી

ડેલ દ્વારા સપાઠીથી ઉપર ભાગે જ રહે છે. કાદવની કાજલતા અને કુરૂપતા તેનાં જન્મ કે મૃત્યુ (નાશ) સાથે સંબંધ રાખતા નથી. એટલે કે તે કાદવ જેવા સંસાર સાથે સંબંધ રાખતું નથી.

આમ “કમળ” સ્વયં પોતાના કર્મ-સ્વભાવ અને પુરુષાર્થ દ્વારા પરમાત્માના શિર પર સ્થિર થવાનું સૌભાગ્ય પામે છે. આમ “નાભિકમળ” ના પવિત્ર સ્થાનમાંથી તીર્થીકર નામ કર્મના ઉદ્ય વાળા શ્રી અરિહંત પરમાત્મા રત્નકુક્ષી માતાનાં માધ્યમથી આ જગતમાં જન્મ લઈને આવે છે. જન્મતાં જ ત્રણ જ્ઞાનથી યુક્ત જળકમલવત હોવાને કારણે રત્નત્રયીનો સ્વીકાર કરી કાદવ જેવા અશુદ્ધિમય સંસાર નો ત્યાગ કરી પોતાનાં સમ્યક જ્ઞાનાદિ ગુણમાં રમણતા કરે છે. આમ શ્રી અરિહંત પરમાત્મા જન્મથીજ “કમળ” જેવા છે. વળી તેમનું દેહસૌષ્ઠવ અને જ્ઞાનાદિ તેજસ્વીતા રતુંબડી રક્તવર્ણ હોવાથી તેઓ “પદ્મવર્ણ” પણ કહેવાયછે. અસાર સંસારમાં સારરૂપ જન્મને સાર્થક કરનારા હોવાથી “પંકજ” પણ કહી શકાય છે. અનાદિકાળથી આત્મા સાથે વ્યાપ્ત એવા રાગ-દ્વેષાદિ સર્વકલેશોને મૂળમાંથી ઉન્મૂલન કરનારાં હોવાથી “પંકરૂહ” તરીકે ઓળખાય છે. મિથ્યાત્વરૂપી અંધકારના નાશક અને જગતનાં સઘળા પદાર્થોને પ્રકાશિત કરનારાં હોવાથી “સરોજ” તરીકે પણ માની શકાય છે. સંસારરૂપી સમુદ્રનાં ખારાં જલમાં રહેવા છંતા સંસાર રૂપી સમુદ્રને સ્વયં તરેલા છે અને ભવ્યજીવોને સંસાર થી તારનારા હોવાથી “જલજ” પણ ગણી શકાય. ચંદેસુ નિભ્મલયરા... ચંદ્ર સમાન શીતલ વાળી થી યુક્ત સંસારનાં સમસ્ત તાપ-સંતાપને દારનારાં હોવાથી તેમને “નીરજ” પણ કહી શકાય છે. નીર ની જેમ સ્વચ્છ, શાંત, નિર્મલ હોવાને કારણે યોગીઓમાં ઉત્તમ હોવાને કારણે તેમને “વારિજ” પણ માનવા પડે... સઘળી લબ્ધિ અને ઐશ્વર્યથી યુક્ત તથા વિકલ્પોથી પર હોવાને કારણે કલ્પનાતીત સ્વરૂપવાળા અને સઘળી કળાઓનાં સમુદ્દ્રાયથી શોભતા હોવાને કારણે તેમને “સરોરૂહ” પણ કહી શકાય... સ્વયં સ્કુરાયમાન અને શ્રેષ્ઠ કોટિનાં શુક્લ ધ્યાનરૂપી અજિન થી કર્મબીજનું દફન કરનારાં અને અનંતજ્ઞાન-અનંત દર્શન-અનંત ચારિત્ર અનંતવીર્ય - અનંત ચતુર્ભજને પામેલા હોવાથી “અંબુજ” પણ સ્વીકારી શકાય છે...

મનુષ્ય લોક-સ્વર્ગલોક અને પાતાલ લોક સ્વરૂપ ત્રણોય લોકનાં નાથ હોવાથી, ચારેય પ્રકારનાં પુરુષાર્થનાં હેતુભૂત અને પાપરહિત વિદ્યા નાં જાણકાર એવા શ્રી અરિહંત પરમાત્મા ભૂત-ભાવી અને વર્તમાનકાળનાં સઘળાં ભાવોનું પ્રકાશન કરનારાં હોવાથી “અંભોજ” તરીકે ઓળખાય છે.

મૃત્યુરૂપી કાલપાશનો નાશ કરનાર... સત્ત્વ-રજો અને તમો ગુણથી પર થઈને અનેક ગુણોનાં સ્વામી થયેલા છે. મન-વચ્ચન-કાયાનાં વિષયમાં અદ્વિતીય ચરિત્ર ધરાવે છે. પવિત્ર અને તત્ત્વભૂત દેવ હોવાથી તત્ત્વમય જીવન જીવે છે. તેથી કરીને વિશુદ્ધ આભિક રહસ્યોનો યોગક્ષેમ કરનારા છે. ત્રણોય ભુવનનાં ભવ્યપ્રાણીઓને માટે સદ્ય ઉત્સરૂપ પરમ શ્રદ્ધેય... પરમ ધૈર્યાય... પરમ શરણ્યાય... પરમ સમાધિદાતા હોવાથી શ્રી અરિહંત પરમાત્મા “અરવિંદ” તરીકે ઓળખાય છે. શ્રી પાર્શ્વનાથ ભગવાનનાં સ્તવન... મેરે સાહિબ તુમ હી હો.. પ્રભુ પાર્શ્વ જિણાંદા ની ત્રીજી કરીમાં શ્રી જસવિજય મહારાજ સાહેબલખે છે કે... “મધુકર પરે મે

રણજાણું... જબતુમ અરવિંદા...!” આમ નાભિકમળનું બીજુ નામ “અરવિંદ” યર્થાથ છે.

ચતુર્વિધ સંઘરૂપ તીર્થની સ્થાપના કરનારા છે સ્વયં સમ્યક્ રીતે બોધ પામેલા છે, પુરુષોમાં ઉત્તમ, સિંહ સમાન શૂરવીર, ભવ્ય આત્માઓને માટે ગંધ હસ્તિ સમાન, ચોગ્રીસ અતિશયથી યુક્ત, દ્યા ધર્મનાં પ્રરૂપક અભયદાનને આપનારા, સન્માર્ગ ને બોધિનાં દાતાર, દ્વિવિધ ધર્મને બતાવનારાં ધર્મનાયક - ધર્મસારથી હોવાથી, ચારગતિ રૂપ સંસારનો ક્ષય કરવા દાનાધિ ચતુર્વિધ ધર્મ પ્રસારક અને અસ્ખલિત શુધ્ય જ્ઞાન-દર્શન યુક્ત હોવાથી અષ્ટકર્મનો નાશ કરનારા-તારક-બોધક ઉપદેશક - સર્વજ્ઞ - સર્વદર્શી કેવલી હોવાથી તેઓ “નલિન” તરીકે પ્રસિધ્ય છે.

શ્રી અરિહંત પરમાત્મા સુગતાય- તથાગતાય છે. તેઓ મહાશિવાય મહાબોધાય છે. ભौતિક સુખ અને દુઃખ આદિ પરંપરાઓનો મૂલથી નાશ કરનારા છે. અનંત જ્ઞાનાદિ રત્નત્રયીનો સાગર અને ગુણરત્નોનો ભંડારછે. બધી જ ઈન્દ્રિયોનાં માલિક અને ત્રાણલોકને પાર પમાણાર સમૃતારાયછે. માનરૂપી શત્રુને જમીનદોસ્ત કરી કષાયવિજેતા હોવાથી માનંજશય છે. જન્મ-જરાને મૃત્યુના વિજેતા હોવાથી કાલંજરાય છે. મોક્ષપ્રાપ્તિ કરાવનાર હોવાથ શ્રુત સમાન છે. ફરીથી જન્મન લેનારા હોવાથી અજાય - અઝેયાય - અજરાય છે. મેરુપર્વતની જેમ સ્થિર-સુડોલ રહેનારા હોવાથી અચલાય છે. પરમ શ્રેષ્ઠ કલ્યાણ આવાસનાં અધિપતિ હોવાથી ભાવાભાવથી રહિત છે અસ્તિ-નાસ્તિ દોષનો નાશ કરનારા - પુણ્ય - પાપ થી વિર્નિમુક્ત થયેલા હોવાથી શ્રી અરિહંત પરમાત્મા “ઉત્પલ” તરીકે વિશેષજ્ઞ પામે છે.

શ્રી અરિહંત પ્રભુ મુક્તિ - મુક્તિ માર્ગ - મુક્તિ રમણીનાં સ્વામી છે. દેવતાઓમાં અને મનુષ્યોમાં શિરોમણી છે. પરમ દૈવતથી યુક્ત છે. સુખ ને આપનારા શંકર છે. નવ પ્રકારનાં તત્ત્વ ને નવ પ્રકારનાં નિ... ગુણથી યુક્ત છે એટલે કે નિરાતઃકાય - નિઃસંગાય - નિઃશંકાય - નિર્મલાય - નિર્દ્વન્દ્ય - નિરૂમ્ય - નિરામયાય અને નિર્ઝંલકાય મહા દેવાધિદેવાય મહાપ્રતી - મહાયોગી - મહામહાત્મના મહેશ્વરાયછે. જગદાનંદ જગતપિતા જગદીશ્વર હોવાથી મહામહેશ્વરાય છે. અમૃતનું સિંચન કરનારા ધર્મ ચક્રવર્તી હોવાથી સ્વયંકર્તા - સ્વયંહર્તા છે. કેવલજ્ઞાન રૂપ જ્યોતિ થી દેદિઘમાન હોવાથી સર્વપ્રકારે દેવમય - ધ્યાનમય - જ્ઞાનમય - તેજમય - મંત્રમય - અકામ કામધેનું અકલ્યિત કલ્યતરુ ચિંતામણિ રત્નોને ધારણ કરનારા હોવાથી “પુંડરિક” ઉપમાને પામેલા છે.

શ્રી અરિહંત પરમાત્મા ચૌદરાજલોક મુકુટમણિ સમાન છે. ચૌર્યાશી લાખ જીવયોનિમાં ઉત્પન્ન થતાં સંઘળાં પ્રાણીમાત્રનાં રક્ષક છે. અનાથના નાથ છે. જીવ માત્રનાં હિતેશ્છુ છે. કર્મરૂપ અંજનથી નિરંજન છે. જીવમાત્ર માટે કલ્યાણ નિકેતન છે. વિશ્વસમીહિતાય છે. મંગલ વરદાય છે. ઓમ્ભૂકાર - છ્રોકાર - શ્રોકાર સ્વરૂપ વિશેષજ્ઞોથી વિશેષ છે જીવમાત્રના માતા-પિતા-દેવ-ગુરુ-ધર્મ-નાયક પ્રાણરૂપ મોક્ષરૂપ સત્ત્વરૂપ તત્ત્વરૂપગતિરૂપ મતિરૂપ સર્વસુકના મુખ્ય કારણ સ્વરૂપ છો તેથી જ પંડીત શ્રી વીરવિજય મહારાજે શ્રી

સ્નાતપૂજામાં “મચુંદ-ચંપ-માલઈ, કમલાઈ પુફપંચ વણણાઈ” શબ્દોમાં પ્રભુને “મચુંદ” નિવાસી સંબોધ્યા છે.

પુરાના શાસ્ત્રોમાં ઉલ્લેખ મળે છે કે કમળ નાં ફુલની નીચેની લાંબીજે ડંડલ (ડાળી) છે તેમાં શ્રી મહિન સૂત - રેસા નીકળે છે અને તેમાંથી કંબલ બનાવવામાં આવતી હતી. આ કંબલ ધારણ કરવાથી જીવની ગંભીર-રોગ-તાવ વગેરે બિમારી દૂર થતી હતી. તેનાં તન-મનમાંથી વિકારો નાશ પામતા હતાં અને જીવ સંન્માર્ગ સાત્ત્વિક પવિત્ર બની જતો હતો તેમ ઉલ્લેખ છે માટે તે “રત્નકંબલ” તરીકે ઓળખાતી હતી અને ભદ્રાશેઠાણીએ શાલીભદ્ર માટે તેની બત્રીસ રાણી માટે ખરીદી હતી. વળી શ્રી સ્થૂલભરજનાં પ્રતિસ્પદ્ધી તરીકે સિંહગુફાવાસી મુનિ પણ કોશાને પામવા આ “રત્નકંબલ” લેવા નેપાળગયા હતાં.

આમ “કમળ” એ રત્નાધિરાજ છે. એ વાત ચોક્કસ છે. “કમળ” સુંદરતા અને પવિત્રતા નું પ્રતીક છે. જીવની આત્મશુદ્ધિમાં તે ઉપયોગી છે. તેનો દેખાવ મનોહારી ચિત્તાકર્ષક છે. પ્રાચીન સમયમાં કમળનાં પાનમાંથી પંખા બનતાં હતાં. ગરમીમાં તે પંખા શીતળતા આપતાં હતાં અને વિરહણી સ્ત્રીઓનાં તાપ-સંતાપ દૂર કરતાં હતાં. આવી ગુપ્ત શક્તિ “કમળ” માં છે. આ “નાભિકમળ” જ ધર્મ-અર્થ-કામ અને મોકાનું ઉત્પત્તિ સ્થાન છે. વર્તમાનમાં પણ પાવાપુરી તીર્થ, શ્રી ગુણિયાજી તીર્થ આદિ સમસ્ત પ્રાચીન જિનાલયોમાં તમામ ભગવાનની ચરણપાદુકા કમલાકારમાં જ જોવા મળે છે. જિનમંદિરોમાં દીવાલો, ગોખલા, થાંબલામાં ડેર ડેર “કમળ” કંડારાયેલા જોવા મળે છે. પંચકટ્યાળાક પૂજા મધ્યે શ્રી વીર વિજયજી એ નૈવેદ્ય પૂજામાં લઘ્યું છે કે “કનક કમળ પગલાં ઠવે મનમોહનજી...” ગર્ભમંડપ - રંગમંડપમાં પણ કમલાકૃતિ જોવા મળે છે. ગાંધર ભગવંતો પણ કમલાસન પર બેસી દેશના આપે છે.

આમ “નાભિકમળ” નાં માધ્યમથી આપણે પરમાત્માનાં અનેક ગુણોનો મહિમા જાણ્યો. હજુ વિશેષ જાણવાનું બાકી છે તે આવતાં અંકમાં જાણાવીશું... જિનાજ્ઞા વિરુદ્ધ લખાયું હોય તો “મિચા મિ દુક્કડમ્”

● મારી પ્રાર્થના ●

- સુરેશ દલાલ

બલે ને આખું જગત ધૂમું પણ છેવટે તો હું આવું છું તારી પાસે. કોઈની માયાના બંધનમાં બંધાતો નથી. મારું અનુસંધાન એક જ તારી સાથે છે. એક પછી એક માણસો મળતા જાય છે - પણ મારો સંબંધ કોઈ સાથે ગાઢ થતો જ નથી. બધા સંબંધો પરિચયની ભૂમિકાએ જ રહે છે. કોઈને પણ ઈજા ન પહોંચે એમ સંબંધો બંધેરી શકું છું. દશ્યો હોઉં છું અને ભૂલું છું - કારણ કે મારી આત્મિયતા તારી સાથે - અદૃશ્યની સાથે બંધાઈ ગઈ છે. બધાં જ સાથે હોઉં છું અને છતાં તારા સિવાય કોઈની સાથે નથી હોતો. મારી કુંડળીના ખાનામાં નવ ગ્રહમાંથી કોઈ પણ એક ગ્રહ મારો નથી. પ્રત્યેક ખાનામાં તારું નામ છે. પ્રત્યેક પળે અને સ્થળે તારો જ જપ. તારું જ તપ. વર્તુળ બલે ને મોટું ને મોટું દોરાતું જાય, એનું કેન્દ્રબિંદુ એકમાત્ર તું. તું જ ઊંબરો, તું જ ધરતી. તું જ આકાશ, તું જ ક્ષિતિજ.

ઉપદેશ

લેખક : ડૉ. આઈ. કે. વિજણીવાળા

કડકડતી ટાઢ અને ભરપૂર બરફવર્ષાના એ દિવસો હતા. પરદેશના એક ચર્ચમાં લોકો ધીમેધીમે એકઠા થઈ રહ્યા હતા. રવિવારની પ્રાર્થનાને હજુ થોડીવાર હતી.

એ વખતે ચર્ચની બહારની દીવાલને અડકીને એક માણસ અધૂકડો બેઠો હતો. એના પગ લાંબા અને ફેલાયેલા હોવાથી એ બેઠેલો છે કે સૂતેલો છે એ નક્કી કરવું મુશ્કેલ હતું. ઘણા દિવસથી એણે કંઈ ખાંધુંપીધું ન હોય અને એ અર્ધતંત્રામાં હોય તેવું લાગતું હતું. એનો કોટ ઠેકઠેકાણેથી ફાટેલો હતો. ઠંડીથી રક્ષણ મેળવવા માટે એણે ક્રોટ અને પાટલૂનમાં કાગળના ઝૂચા ભરાવી રાખ્યા હતા. ફાટેલી હેટને એણે એવી રીતે રાખી હતી કે અર્ધા ચહેરાને ઠંડા પવનથી રક્ષણ મળી શકે. બૂટમાંથી બહાર આવી રહેલાં ખુલ્લાં આંગળાં એના ફાટેલા બૂટની અને સાથોસાથ એનાં મોજાં પણ ફાટેલાં હોવાની ચાડી ખાઈ રહ્યાં હતાં.

રવિવારની સુંદર સવારે આવો સૂગ ચેદે તેવો માણસ ચર્ચના દરવાજાની બહાર પડેલો જોઈને આવતી-જતી સ્ત્રીઓ નાકનું ટીચું ચડાવીને પસાર થઈ જતી હતી. પુરુષો મોં બગાડીને પોતાનો અણગમો વ્યક્ત કરતા હતા. તો વળી કેટલાક લોકો પૈસા પણ ફંક્ટા હતા.

પ્રાર્થનાનો સમય થયો. લગભગ બધા જ લોકો ચર્ચમાં આવી ગયા હતા. એ જ વખતે હાથ પકડી કોઈ પેલા ગંદા, લઘરવઘર માણસને ચર્ચમાં દોરી લાવ્યું. એને લાવનાર વ્યક્તિએ અંદર આવીને એનો હાથ છોડી દીધો. ત્યાર પછીની થોડીક કણ્ણોમાં પેલો લઘરવઘર માણસ કોઈ પણ પાટલી પર બેસવા જાય ત્યાં અગાઉથી બેઠેલા લોકો ભવાં ચડાવે. ખસીને એને જગ્યા આપવા માટે કોઈ કરતાં કોઈ રાજી નહોતું. એ માણસ બેસી ન જાય એટલે સૌએ પોતાની છેડા તરફની જગ્યા ખાલી તો નથી ને તેની ખાતરી કરી લીધી. થોડીવાર આમથી તેમ બેસવા માટે ફંફાં માર્યા છતાં જ્યારે કોઈએ પણ એને બેસવાની જગ્યા ન આપી ત્યારે એ બિખારી જેવા લાગતા માણસે હળવે હળવે ચર્ચના આગળના ભાગ તરફ ચાલવા માંડ્યું. લોકોના આશ્રય વચ્ચે મંચ પર જગ્યાં પાદરીનું સ્થાન હોય તે સ્થાન પર એ પહોંચી ગયો. ત્યાં પહોંચીને એણે પોતાનાં ફાટેલાં હુટ અને કોટ કાઢી નાખ્યાં. એ પાદરી પોતે જ હતા !

પથ કે પ્રદીપ

લેખક : આ. વિ. શ્રી ભદ્રગુપ્તસૂર્જી મ.સા. (પ્રિય દર્શન)

ભોગ સુખ મેં ડૂબ જાના અલગ હૈ ઔર ડુબકી (ગોતા) લગાના અલગ હૈ। ભોગ સુખ મેં ગોતા લગાને વાલા બાહ્ર નિકલ આતા હૈ ઔર ત્યાગ કે માર્ગ પર આગે બढ્યતા હૈ। ભારતીય સંસ્કૃતિ મેં અર્થ ઔર કામ કિતના સ્થાન રહ્યા હોય ? માત્ર સાધન રૂપ મેં ! લક્ષ્ય તો હૈ, મોક્ષ ! મોક્ષમાર્ગ હૈ, ધર્મ ! અર્થ કામ મેં ડૂબો મત ? ગોતા લગાના હો તો લગાકર બાહ્ર નિકલો ઔર આગે બઢો ?

૭ સુખી શવાની યાવી...

જૈન જ્યોતિષી કમલેશ શાહ

- (૧) ગમે તેવી ઉગ્ર એસીડીટી હોય, પિત્પ્રકોપ હોય, વારંવાર ઉલ્ટી-ખરાબ ડકાર હોય, તેને કારણે શરીરમાં ગરમી રહેતી હોય તો ‘બે જ્લાસ સાદા પાણીમાં ૧ ચમચી ગોળ(દેશી) - ૨ ચમચી તજ પાવડર (દાલચીની) મીલાવી ઓગાળીને રોજ પ્રથમ આહારરૂપે સેવન કરવાથી ઉપરની બિમારી શાંત થાય છે. તુ મહિના કરવુ અને જો ૧ વર્ષ કરવામાં આવે તો વ્યક્તિનું HB હેમોગ્લોબીન વગર દવાએ ૧૫ ટકા સુધી પહોંચે છે. હાલ મારું હેમોગ્લોબીન ૧૭ ટકા પર છે.
- (૨) જે બાળકો, વ્યક્તિ અને સાધુ-સાધ્વીજી ભગવંત વ્યાખ્યાન - પ્રવચન આપવામાં ખચકાટ અનુભવે છે કે સ્પષ્ટ બોલી શકતાં નથી - રજૂ કરી શકતાં નથી તેમણે તજની સ્ટીક (લાકડી) રોજ ૨ ટાઈમચૂસવી તો તુ મહિનામાં જ તે વ્યક્તિનો અવાજ બૂલંદ-સ્પષ્ટ તેમજ પ્રભાવશાળી બને છે.
- (૩) જેમને સંતાન-પ્રાપ્તિમાં વિલંબ થતો હોય કે સંતાન કદ્યામાં ન રહેતા હોય કે સંતાનથી કોઈપણ પ્રકારની અનબન રહેતી હોય તો રોજ પ્રથમ ઊઠીને સવારે રોટી બનાવી તેનાં પર ત ટીપાં સરસવનું તેલ લગાવી ઉપરગુડ રાખી કુતાને દૂધમાં મીલાવી ટુકડા કરી ખવડાવવાથી ઉપરની બધી સમસ્યા શાંત થાય છે.
- (૪) દર મંગળવાર-શનિવાર અને રવિવારે કુતાને ઈમરતી (જલેબી) ખવડાવવાથી વેપારમાં ઘાટો આવતો હોય, ધનની હાની થતી હોય, પરિવારથી વિરોધાભાસ રહેતો હોય, વારંવાર દગો-વિશ્વાસધાત થતો હોય કે સર્જરી - દુઘર્ટના - બિમારી-રોગ સતાવતા હોયતો તે શાંત થાય છે.
- (૫) નવ નંગ મોરપંખ ચંદા સહિતલઈ તેને નીચેનાં ભાગથી પીળાં દોરથી બાંધી દેવા પછી સંંગ ૪૫ દિવસ બ્રહ્મમુહૃત્તમાં (સવારે ૪ થી ૫ માં) જમણાં હાથમાં રાખી ઊં નમો ભગવતી સરસ્વતી ગુણવતી નમો નમ: મંત્ર ગણવો તેથી આ મોરપંખ મંત્ર સિદ્ધ થઈ જશે. મા-બાપે તેનાં વડે બાળકનાં માથે વારંવાર ફેરવવાથી-ઝારવવાથી બાળકની ગલત સોબત - ભ્રમિત બુધ્ય દૂર થાયછે. તેનામાં સરસ્વતીનો વાસ થાય છે અને સ્થિરતા આવે છે.
- (૬) જ્યાં જ્યાં પૈસા રોકવામાં આવે તો નુકશાન થાય છે, ધન ફસાઈ જાય છે, પરિવારની આર્થિક સ્થિતિ ખરાબ રહેતી હોય તો સવા મીટર નારંગી રંગનું સુતરાઉ કપડું લેવું. તેમાં ૧ શ્રીફલનો સૂકો અખંડ ગોળો (સૂકું છીલકા વગરનું) મૂકી પૂરુ કપડું તેનાં પર લપેટી દેવું પછી જમણાં હાથમાંતે રાખી ૧૦૮ નવકાર ને ઉપર મોટી શાંતિ ગણી તે કપડાસહિત નદીમાં જલપ્રવાહ કરી દેવું દર મંગળવારે કરવું ધીમે ધીમે બધું જ શાંત થઈ જશે.

વંદે વીરમ

જવાબ પત્ર (ગત માસમાં આવેલ પ્રશ્ન પત્રના)

પ્રશ્ન-૧ ના જવાબ.

- જ.-૧ જ્ઞાન એ મંગળ છે. દર્શન એ ઉત્તમ છે. અને ચારિત્ર એ શરણ છે. આમ “નમો” એ મંગળવાચક છે. “અરિહંત” એ ઉત્તમ વાચક છે. અને તાણ એ શરણવાચક છે. જ્ઞાન વડે અમંગળ એવા રાગનો નાશ થાય છે. ચારિત્ર વડે દુષ્ટ એવા મોહનો નાશ થાય છે. આમ “નમો અરિહંતાણ” પદ ના નામોચ્ચારણથી એક ત્રિપદી બને છે. જ્ઞાન-દર્શન ને ચાત્રી.
- જ.૨ પ્રભુની સતત ભક્તિ કરતા રહો તો વાસના ગાયબ થઈ જાય અને વાસના ગાયબ થાયતો તૃપ્તિના ઓડકાર રૂપ વિરતિ પ્રગટે છે.
- જ.૩ મોહ બે પ્રકારે છે (૧) દર્શન મોહ અને (૨) ચારિત્ર મોહ. નમો અરિહંતાણ ના જાપ થી દર્શન મોહનીય જિતાય છે.
- જ.૪ કીડી ને દૂર કરવા માટેના નિર્દોષ ઊપાય :- કીડી-હળદર, કંકુ, કેરોસીન, બામ, ટેલ્કમ પાવડર, કપૂર, ડામરની ગોળીની વાસના દૂર ભાગે છે. મરતી નથી.
- જ.૫ આ. વિ. શ્રી મહેન્દ્રસૂરિશ્વરજી મ.ની પ૦ મી સ્વર્ગારોહણ તિથી. થરા નગરે વૈશાખ વદ ૧૦ ના ઉજવાઈ.
- જ.૬ શ્રદ્ધાના બળો એક નાનકડી ચબરખીએ રાણીને પુત્ર થયો.
- જ.૭ પાપનો પ્રતિધાત થાય એટલે અશુલ કર્મના આશ્રવો બંધ થાય તો તે સાધુ વ્રત બને શ્રાવકગ્રતની આંશિક પણે પ્રાપ્તિ થાય છે.
- જ.૮ ભક્તના ત લક્ષણો (૧) ભોળો (૨) ભાવિક (૩) ભજન પ્રિય
- જ.૯ શાશ્વતારબેન અને મનસુખભાઈને ચાર દિકરીને બે દીકરા હતા. તેમાં (૧) પુત્રનું નામ નગીન અને બીજા પુત્રનું નામ બુલાખી હતું.
- જ.૧૦ નમસ્કાર દ્વારા થતો વિનય એ તપ્ય સ્વરૂપ હોઈ કર્મ રોગની ચિકિત્સા રૂપ બને છે. અને તેના દ્વારા પ્રાપ્ત થતી સમાધિ જન્મ મરણના ભયથી મુક્ત બનાવે છે.
- જ.૧૧ (૧) જીવનમાં કોઈને કોઈ નિયમ તો હોવો જ જોઈએ.
 (૨) આચારમાં ચુસ્ત રહેવું. આપણે જે સ્થાન ઊપર ધીએ તે સ્થાનમાં ચુસ્ત રહો.
- જ.૧૨ મુનિ પરમહંસ સુરપાલ રાજના શરણમાં પહોંચી ગયા.

પ્રશ્ન-૨ ના જવાબ.

- જ.૧ સર્વસ્થિતિમાં સમતા.
- જ.૨ યુરીગેલર.
- જ.૩ માન.
- જ.૪ ભક્તિરૂપી
- જ.૫ ૧૪૨ સિદ્ધિતપ
- જ.૬ નવકાર

જ.૭ સ્નેહલતાશ્રીજી મ.સા.

જ.૮ બુલાખીદાસ

જ.૯ મા.સુ.દ

પ્રશ્ન-૩ કચા પાના પર અને કચા અંકમાં કહો.

પાના નં.	અંક નં.
(૧) ૩	૧
(૨) ૩	૫
(૩) ૨૦	૧
(૪) ૮	૫
(૫) ૨	૨
(૬) ૭	૪
(૭) ૭	૧
(૮) ૧૩	૪
(૯) ૧૬	૬
(૧૦) ૮	૬
(૧૧) ૮	૬
(૧૨) ૫	૬

પ્રશ્ન-૪ નીચેનું વાક્ય કોણ બોલે છે.

જ.૧ આર્થર એશે

જ.૨ બિલ્ડર

જ.૩ રાજા

જ.૪ મહારાજા મુકુન્દ

જ.૫ હરિભદ્ર બ્રાહ્મણ

જ.૬ થોમસ મૂર

જ.૭ શીવરામ

જ.૮ અકબર બાદશાહ

જ.૯ ભગવાન

જ.૧૦ શિક્ષિકા બહેન

ગત અંકમાં આવેલ પ્રશ્ન પત્ર નું પરિણામ એવં જવાબ

પરિણામ

પ્રથમ ક્રમાંક : સાધ્વી શ્રી સૌભ્ય દર્શિતાશ્રીજી મ. (શ્રી કલાપૂર્ણસૂરિ સમુદાય)

યોગિતાબેન સુજાણી (ગોલ, રાજ.)

દ્વિતીય ક્રમાંક : અલ્યાબેન વિજયભાઈ શાહ (સુરત)

❖ હાસ્ય મેવ જથે ❖

ચંગુ : ટી.વી. અને છાપામાં શું ફેર ?

ટી.વી. માં ઘણું બધું આવેપણ એનાથી છાપાની જેમ ગરમીમાં હવાન ખવાય.

* * *

શિક્ષક : તારું હોમવર્ક તારા પપ્પાના હેન્ડરાઈટિંગમાં કેમ છે ?

જવ : કારણ કે; મેંપણાની પેનથી હોમવર્ક કર્યું હતું ને એટલે !

* * *

કન્યાઓની એન.સી.સી. તાલીમ પૂરી થઈ ત્યારે એક અફસરે પુછ્યું, વારું માની લો કે શાનુ એકાએક તમારી છાવણી પર હુમલો કરે ત્યારે તમે શું કરશો ?

આ પ્રશ્નથી એક કન્યાના સ્વાભિમાન ને આઘાત લાગ્યો. તે ગુસ્સે થઈને બોલી, ‘મુઅાની મજાલ છે કે હુમલો કરે ! લાઠી લઈ ને મૂઅાનું મોહું નહિ છુંદી નાખું.

* * *

બે સરદારો કારમાં બોમ્બ ફિક્સ કરતા હતા. એક સરદાર બોલ્યો, બોમ્બ ફિક્સ કરતા કુટશે તો ?

ગભરા નહિ, મારી પાસે બીજો એક વધારાનો છે. બીજા સરદારે જવાબ આપ્યો.

* * *

પિતા : બેટા ! તારા બર્થ-ડે વખતે તારે શું જોઈએ છે ?

પુત્ર : કંઈ ખાસ નહિ. બસ એક રેઝિયો જે સ્પોર્ટ્સકારમાં લગાવેલો હોય.

* * *

પત્ની : તમને કશું લાવતા નથી આવડતું.

પતિ : સાવ સાચું કહે છે. તને લાવ્યો એ જ એની સાબિતી છે.

* * *

એક વકીલ સાક્ષીના પિંજરામાં જુબાની આપતી સ્ત્રીને

ભદ્રા સવાલો પૂછીને પજવતો હતો.

વકીલ : તમે આવા કૂર અને ઘાતકી પુરુષ સાથે કેમ લગ્ન કર્યા.

હાજર જવાબી સ્ત્રી : વકીલ સાહેબ છૂટકો નહોતો. મારા પિતા મને તમારા જેવા વકીલ સાથે પરણાવી દેવાની પેરવીમાં હતા.

* * *

બિખારી : સાહેબ ! એક રૂ. આપો ને.

ધનવાન : રોડ ઉપર ઉભા રહીને ભીખ માંગતા શરમ નથી આવતી. ?

બિખારી : અરે ! સાહેબ તમારા એક રૂ. માટે શું ઓફિસ ખોલીને બેસું ?

* * *

સ્ત્રીની ચિચિયારી સાંભળી અજાણ્યો માણસ ધરમાં આવ્યો. તેને જોયું કે નાનો બાબો ૧૦ પૈસાનો સિક્કો ગળી ગયો છે તેથી તેની મમ્મી બુમાબુમ કરી રહી છે. તે માણસે બાળકને બે પગથી જાલી ઉંઘો લટકાવ્યો. અને જોરથી હલાવવા માંડ્યો. થોડી વારમાં સિક્કો મોં માંથી બહાર નીકળી ગયો.

‘ઓક્ટર સાહેબ’ મમ્મીએ ધન્યવાદ આપતા કહ્યું, ‘તમે ન હોત તો ન જાણે શું થઈ જાત. તમારો ખુબ આભાર.

અજાણ્યો શાખ્સ : એમાં આભાર શેનો. ?

હું ઓક્ટર નથી હું તો આઈ.ટી. (ઇન્કમ ટેક્સ) ઓફિસર છું અને પૈસા ઓકાવવા એ તો અમારું જ કામ છે. ભલે ને દસ પૈસા પણ હોય. ઓકાવ્યા તો ખરા ને ?

* * *

ચંગુ : પપ્પા મને ટીચરે માર્યો.

પપ્પા : કેમ ? તું તોફાન કરતો હોઈશ

ચંગુ : ના રે ના હું તો ચૂપ ચાપ ઊંઘતો હતો.

સ્વકમાણીનું મૂલ્ય

કોશલ કે. શાહ

સાધના કેમ્પસ

૯૪૨૬૩૫૦૪૬૦

એક શેઠને ત્યાં લગ્ન જીવનના ઘણા વર્ષો બાદ સંતાનનો જન્મ થયો. શેર માટીની ખોટ પુરાવાથી શેઠ શેઠાજી ખુબ ખુશ હતા.

શેઠ દિકરાનું ખુબ ધ્યાન રાખતા અને એની તમામ જરૂરીયાતો પુરી કરતા. દિકરો જેમ જેમ મોટો થવા લાગ્યો તેમ તેમ વધુ પડતા લાડકોડના કારણે ઉડાવ બનવા લાગ્યો પૈસાને પાણીની જેમ વાપરે. શેઠ વિચાર્યુ કે દિકરાને રૂપિયાનું મૂલ્ય તો સમજાવવું પડશે નહીંતર ભવિષ્યમાં છોકરો બધી જ સંપત્તિ ખતમ કરી દેશે.

એક દિવસ શેઠ દિકરાને પોતાની પાસે બેસાડીને કહ્યું બેટા હું જે કંઈ કમાયો છું એ બધી જ સંપત્તિ તારી છે અને મારે એ તને જ સૌંપવાની છે. પરંતુ મારી એક શરત છે કે આ માટે તારે લાયક બનવું પડશે તું તારી મહેનતથી એક રૂપિયો કમાઈને બતાવ. તો મારીસંપત્તિ તને મળશે નહીંતર હું બધી જ સંપત્તિ સદ્ગુર્ાર્થી માટે કોઈ સંસ્થાને દાનમાં આપી દઈશ.

બીજા દિવસે છોકરાએ એક રૂપિયાનો સિક્કો પિતાના હાથમાં મુક્યો અને કહ્યું “લો આ મારો કમાયેલો રૂપિયો”. શેઠ રૂપિયાને બારીમાંથી બહાર ફેંકી દીધો અને કહ્યું, “મને ખબર છે કે આ રૂપિયો તું તારી મમ્મી પાસેથી લાગ્યો છે. આ રૂપિયો તારો નહીં, મારો કમાયેલો છે મારે તારો પોતાનો કમાયેલો રૂપિયો જોઈએ છે.” ત્રીજા દિવસે છોકરાએ એની બહેન પાસેથી રૂપિયો લઈને શેઠને આપ્યો શેઠ એ રૂપિયો પણ બહાર ફેંકી દીધો. ચોથા દિવસે છોકરાએ એના મિત્ર પાસેથી એક રૂપિયો ઉધીનો લઈને શેઠને આપ્યો તો શેઠ એ રૂપિયો પણ તારો કમાયેલો નથી એમ કહીને બારીમાંથી બહાર ફેંકી દીધો.

છોકરાને લાગ્યુ કે હું જ્યાં સુધી મારી મહેનતથી રૂપિયો નહીં કમાવું ત્યાં સુધી પિતાજી મારો પીછો છોડવાના નથી. એટલે પાંચમા દિવસે સવારે વહેલો જાગીને તૈયાર થઈ કામની શોધમાં નીકળી પડ્યો. એક હોટલમાં એને સામાન્ય કામ મળ્યુ. આખો દિવસે કામ કર્યુ, ત્યારે સાંજે હોટલના માલિકે છોકરાને મહેનતાજા તરીકે એક રૂપિયો આપ્યો. ઘરે આવીને એણે હરખાતા હરખાતા એક રૂપિયાનો સિક્કો શેઠના હાથમાં મુક્યો. શેઠ તો રોજની જેમ સિક્કો બારીમાંથી બહાર ફેંકી દીધો. છોકરો તો લાલ પીળો થઈ ગયો. રોજ શેર સિક્કો બહાર ફેંકતા અને છોકરો જોયા કરતો પણ આજે તો એ બહાર જઈને સિક્કો પાછો લઈ આવ્યો ગુર્સા સાથે એણે શેઠને કહ્યું “આ રૂપિયો મારી જાત મહેનતનો છે રૂપિયો કમાવા માટે મને કેવી કેવી તકલીફ પડી એની તમને શું ખબર પડે!” તમે તો સહજતાથી રૂપિયાને ફેંકી દીધો પણ આ રૂપિયો કમાવા માટે મેં આજે આખો દિવસ પરસેવો પાડ્યો છે.”

પિતાએ દિકરાના માથા પર પ્રેમથી હાથ પસવારતા કહ્યુ, “બેટા તારો કમાયેલો એક રૂપિયો મેં બહાર ફેંકી દીધો તો તને કેટલું દુઃખ થયું!” તું મારી કાળી મજૂરીની કમાણી રોજ બહાર ફેંકી દે છે તો મને દુઃખ નહીં થતું હોય?” છોકરાને પિતાની વાત હદ્ય સોંસરવી ઉત્તરી ગઈ.

મિત્રો, પિતાજી પાસે સંપત્તિ હોય તો એ એની કમાયેલી છે. એની કમાયેલી સંપત્તિ જરૂરિયાત વગર વાપરવાનો આપણાને સંતાન તરીકે પણ કોઈ અધિકાર નથી. પૈસા વાપરતા પહેલા કમાતા શીખીએ.

૭ સમાચાર દર્પણ

વર્તમાન ગયણાધિપતિ પ. પૂ. આચાર્ય દેવ શ્રીમદ્ વિજય હેમપ્રભસૂરીશ્વરજી મ.સા. ની પાવન નિશ્ચામાં થયેલ અનુષ્ઠાનો.

- કુશ્માં શ્રી સીમંધર ધામ - ઉમેદપુર (રાજ.) મધ્યે અંજન શલાકા પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ અંતર્ગત પૂ. આચાર્ય ભ. આદિ પૂજ્યવર્ણની પ્રવેશ યાત્રા ચૈત્ર વદ ૩.
- કુશ્માં ચૈત્ર વદ ૬, સોમવાર, તા. ૧૭-૦૪-૨૦૧૭ ના મુમુક્ષુ ટીનાકુમારી તથા મુમુક્ષુ સ્વીટીકુમારીની પારમેશ્વરી પ્રવજ્યા.
- કુશ્માં ચૈત્ર વદ ૭, મંગળવાર, તા. ૧૮-૦૪-૨૦૧૭ અનેક સાધીજી ભ. ને વિવિધ તપના પારણા.
- કુશ્માં ચૈત્ર વદ ૮, ગુરુવાર, તા. ૨૦-૦૪-૨૦૧૭ ના રાત્રે અધિવાસના અંજન
- કુશ્માં ચૈત્ર વદ ૧૦, શુક્રવાર, તા. ૨૧-૦૪-૨૦૧૭ શ્રી સીમંધર સ્વામી આદિ પ્રભુની પ્રતિષ્ઠા વિધિ આદિ પ્રોગ્રામો ખૂબ જ સુંદર રીતે ઉલ્લાસમય રીતે સંપન્ન થયા.

ઉમેદાબાદ (ગોલ) નગરે પ્રભુ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ

- કુશ્માં વૈશાખ સુદ ૧, ગુરુવાર, તા. ૨૭-૦૪-૨૦૧૭ પૂજ્ય ગુરુભગવંતોનો પ્રવેશ મહોત્સવ.
- કુશ્માં વૈશાખ સુદ ૩, શાન્તિવાર, તા. ૨૯-૦૪-૨૦૧૭ ૪ સાધુ ભ., ૩ સાધીજી ભ. તથા ૮ ગૃહસ્થોના વર્ષીતિપ પારણા મહોત્સવ.
- કુશ્માં વૈશાખ સુદ ૬, સોમવાર, તા. ૧-૫-૨૦૧૭ પ્રભુ પ્રતિષ્ઠા કાર્યક્રમ આદિ પ્રસંગો ઉમંગ - ઉત્સાહ પૂર્વક આનંદ સંપન્ન થયા.

પ. પૂ. આચાર્ય દેવ શ્રીમદ્ વિજય અર્હ પ્રભ સૂરીશ્વરજી મ.સા.ની પાવન નિશ્ચામાં પાલી (ગુજરાતી કટલા) ચૈત્રી ઓળી સુંદર રીતે ઉજવાઈ.

- કુશ્માં પ. પૂ. આચાર્ય દેવ શ્રીમદ્ વિજય પ્રશમેશ પ્રભસૂરીશ્વરજી મ.સા.ની પાવન નિશ્ચામાં ચૈત્રી ઓળી ઉમેદાબાદ (ગોલ) સુંદર રીતે ઉજવાઈ તથા વૈશાખ સુદ ૧૩, સોમવાર, તા. ૮-૫-૨૦૧૭ થી વૈશાખ વદ ૩ રવિવાર, તા. ૧૪-૦૫-૨૦૧૭ સાત દિવસીય સમર વેકેશન શિબિર (શાન યજ્ઞ) સુંદર રીતે ચાલી રહેલ છે.
- કુશ્માં પ. પૂ. આચાર્ય દેવ શ્રીમદ્ વિજય મલયકીર્તિસૂરીશ્વરજી મ.સા.ના માર્ગદર્શનથી પૂ. સાધી શ્રી ભાવિતરનાશ્રીજી મ.ની નિશ્ચામાં બાલિ શિબિર - બલેશ્વર તીર્થ (સુરત) સુંદર રીતે ચાલી રહેલ છે.

કુષડા કેરા જાગમાં

શલોક

ઉત્તમા હ્યાત્મચિન્તા સ્યાત્, કામાચિન્તા તુ મધ્યમા ।
અધમા ત્વર્થચિન્તા સ્યાત્, પરચિન્તાઽ, ધમાઽધમા ॥

(અર્થ: ઉત્તમ ખરેખર આત્માની ચિંતા કરે છે, વિષય ચિંતા મધ્યમો કરે છે, અંધમ અર્થની ચિંતા કરે છે પરચિંતા (પરચિન્તા) કરનાર અધમાધમ છે.)

કાવ્ય

(ગતાંકથી ચાલુ)...

કટુ વાણી સૂણે જો કોઈની, વાણી મીઠી કહેજે,
પરાઇ મૂર્ખતા કાજે મુખે ના ઝેર તું લેજે.
અરે પ્રારબ્ધ તો ઘેલું, રહે છે દૂર માગે તો,
ન માગે દોડતું આવે, ન વિશ્વાસે કદી રહેજે.
અહો શું પ્રેમમાં રાચે નહીં, ત્યાં સત્ય પામે તું ?
અરે તું બેવફાઈથી ચડે નિંદા તણે નેજે,
લહે છે સત્ય જે સંસાર તેનાથી પરો રહેજે,
અરે એ કીભિયાની જે મગ્ગા છે તે પછી કહેજે,
વફાઈ તો નથી આખી, દુનિયામાં જરા દીઠી,
વફાદારી બતા'વા ત્યાં, નહીં કોઈ પળે જાજે.
રહી નિર્મોહી શાન્તિથી રહે એ સુખ મોટું છે,
જગત બાજુગરીનાં તું બધા છલબલ જવા દેજે.
પ્રભુના નામનાં પુષ્પો પરોવી કાવ્ય માળા તું
પ્રભુની ચ્યારી ગ્રીવામાં પહેરાવી પ્રિતે દેજે.
કવિરાજ થયોશી છે, પછી પીડા તને કાંઈ ?
નિજાનંદે હંમેશાં બાલ મર્સ્તીમાં મગ્ગા લેજે.

(બાલા શંકર કંથારિયા)

દુનિયાના વિધિત્ર કાયદાઓ :

- ફ્લોરિડા (અમેરિકા) માં ગુરુવાર સાંજે છ વાગ્યા પછી જહેરમાં વાછુટ કરવો ગુનો છે.
- ડેઝાર્કના એક કાયદા પ્રમાણે કાર સ્ટાર્ટ કરતા પૂર્વે એ ચકાસી લેવું પડે છે કે કારની નીચે કોઈ બાળક સૂર્ય રહ્યું તો નથી ને !
- કેન્ટુકીમાં કોઈ પણ સ્ત્રીને એક જ પુરુષ સાથે પ્રણાવારથી વધુ લગ્ન કરવાની પરવાનગી નથી આપતો.
- ફંસમાં કાયદો મૂત વ્યક્તિ સાથે લગ્ન કરવાની પરવાનગી નથી આપતો.
- ઇંગ્લેન્ડ પાલમેન્ઝ હાઉસમાં મૃત્યું પામવાની પરવાનગી નથી આપતો એટલે કે ત્યાંની સંસદમાં મૃત્યું પામવું ગેર કાનુની ગણાય છે.
- સમોઆ માં કોઈ તેની પત્નીનો બર્થડે ભૂલી જાય તો તેની સામે કેસ થઈ શકે છે. કેમ કે ત્યાં પત્નીની વર્ષગાંઠ ભૂલી જવી એ ગુનો છે.
- ઈ.સં. ૨૦૧૩ માં ચીન માં એક કાયદો પસાર કરવામાં આવ્યો કે પુખ્તવચનાં સંતાનો તેમનાં મા-બાપને સમયાંતરે મલવા ન જાય તો તે ગુનો છે. એટલું જ નહિં એ કાયદા પ્રમાણે, મા-બાપ કોઈ પણ ધાર્મિક વિધિ માં જો સંતાનોની જરૂર હોય તો તેમણે હાજરી આપવી પડશે.

વિસ્તારી વિશ્વ

સુવાક્ય

ઇરાદા પૂર્વક પોતાની જાત ને મોટો દેખાડવાની કોશિશ માણસને સાવ વામણો બનાવી દે છે. (અજ્ઞાત.)

શાયરી

છો રેલાઈ આવતી છો ને બદી ખારાશ પૃથ્વીની,
સિંધુના ઉરમાંથી તો ઉઠશે અમી વાદળી ”

દાસ્યમ्

છાપરા ઉપર છાણા જોઈ ઈજનેર : લેંસને તમે ઉપર કેવી રીતે થડાવો છે.

 BRAIN TREAT

કૌશલ કે. શાહ

સાધના કેમ્પસ

મો. ૯૪૨૬૩૫૦૪૬૦

- 1 WORD WITH ALL THE FIVE VOWELS ?
- 2 WORD WITH ALL THE FIVE VOWELS IN SAME SEQUENCE ?
- 3 WHAT IS IN BETWEEN TV ?
- 4 WHAT IS IN BETWEEN YOU ?
- 5 WHAT MAKES THE ROAD BROAD ?
- 6 WHICH IS THE COLDEST ALPHABET ?
- 7 WHICH IS THE HOTTEST ALPHABET ?
- 8 WHICH IS THE FLYING ALPHABET ?
- 9 WHICH IS THE ALPHABET FULL OF WATER ?
- 10 WHICH IS THE ALPHABET PART OF YOUR BODY ?
- 11 WHICH ALPHABET INDICATES NUMBER ?
- 12 WHICH ALPHABET INDICATES VEGETABLE ?
- 13 WHICH ALPHABET INDICATES LINE ?
- 14 WHICH ALPHABET YOU CAN DRINK ?
- 15 WHICH ALPHABET INDICATES CUTTING INSTRUMENT ?
- 16 WHICH ALPHABETS CAN BE USED AS VERBS ?
- 17 THE QUICK BROWN FOX JUMPS OVER A LAZY DOG ?
- 18 PACK MY BOX WITH FIVE DOZEN LIQUOR JUGS ?
- 19 FOOTLOOSE, COMMITTED, SUCCESSFUL, ADDRESS, MILLENNIUM ?
- 20 WORD IN WHICH A SINGLE VOWEL IS REPEATED FIVE TIMES ?
- 21 WORD WITHOUT ANY VOWEL ?
- 22 WORD IN WHICH DISTANCE BETWEEN FIRST & LAST LETTER IS MILE ?
- 23 THOUSAND WORDS WITHOUT USING VOWEL.
- 24 WORD IN WHICH A SINGLE VOWEL IS REPEATED SIX TIMES ?
- 25 WHICH IS THE STATE IN AMERICA WHICH IS ROUND AT SIDES & HIGH IN MIDDLE ?
- 26 WHAT IS THAT WHICH SOUNDS COLD BUT TASTE HOT ?
- 27 HALF A CIRCLE, FULL A CIRCLE, HALF A CIRCLE, A, HALF A CIRCLE, FULL A CIRCLE, RIGHT ANGLE ,A?
- 28 FIVE LETTERS WORD, REMOVE FIRST LETTER, IT MAKES YOU SICK ?

-
- 29 WHY LETTER DUKE A BAD BOY?
- 30 WHAT DOES LETTER B DO FOR BOYS AS THEY GROW OLDER ?
- 31 IT OCCURS ONCE IN EVERY MINUTE, TWICE IN EVERY MOMENT & NEVER IN HUNDRED THOUSAND YEARS ?
- 32 WHEN CAN A ALPHABET BE SHORTENED?
- 33 WHAT IS FOUND IN THE MIDDLE OF AMERICA & AUSTRALIA ?
- 34 WHAT WORD IS ALWAYS PRONOUNCED WRONG ?
- 35 WHAT TWO VEGETABLES BEGIN AND END WITH TOO LETTERS IN SAME ORDER ?
- 36 WHAT LETTER IS NEVER FOUND IN ALPHABET?
- 37 IN WORD 'CLOVES' WHY ARE C & S, ALTHOUGH SEPARATED, CLOSELY ATTACHED ?
- 38 WHAT WORD OF FIVE LETTERS HAS SIX LEFT AFTER YOU TAKE LAST TWO AWAY?
- 39 WHY YOU AVOID THE LETTER 'A'?
- 40 WHAT STARTS WITH T ENDS WITH T AND FULL OF 'T'?
- 41 WHAT WORD OF THREE SYLLABLES CONTAINS 26 LETTERS ?
- 42 WHAT TWO LETTERS SPELL JEALOUSY?
- 43 YY U R YY U B ?
- 44 I C U R YY 4 M E ?
- 45 COMPLETE THE WORD BY ADDING SAME SET OF TWO LETTERS MOR, FAT, VIT, IDE, RE. ?
- 46 COMPLETE THE WORD BY ADDING SAME SET OF THREE LETTERS GR, C, SC, GI, P, R ?
- 47 COMPLETE THE WORD BY ADDING SAME SET OF THREE LETTERS B, R, CR, S, T, SCR ?
- 48 COMPLETE THE WORD BY ADDING SAME SET OF THREE LETTERS L, SN, P, CR, STR, SQU ?
- 49 COMPLETE THE WORD BY ADDING SAME SET OF THREE LETTERS J, B, N, CH, R, CR, L, DIG ? -
- 50 COMPLETE THE WORD BY ADDING SAME SET OF THREE LETTERS SP, T, P, S, SH & F ?

પૂ. આ. શ્રી વિ. નીતિસૂરીશ્વરજી મ.સા. સમુદ્ધાયવર્તી
 પ. પૂ. ગરછાધિપતિ
 આ. શ્રી વિ. હેમપ્રભસૂરીશ્વરજી મ.સા. ના શિષ્યરન
 પ. પૂ. આ. શ્રી વિ. પ્રશમેશપ્રભસૂરીશ્વરજી મ.સા. અને
મુનિ નીતિપ્રભવિજય મ.સા. ના
વર્ષોત્તમાનો ભૂરિ ભૂરિ અનુમોદનાર્થ
કમળાબેન બાલચંદભાઈ શાહ
કીર્તિભાઈ, વિનોદભાઈ, અવંતિભાઈ
વસાણી પરિવાર (વાલપુરા)

શુત ભક્તિનો ખપૂર્વ ખપસર

વંદે વીક્ષ્ણ અંકમાં જાહેરાત માટેની યોજના

છેલ્લા પાને (ટાઈટલ નં. ૪) ૧/૩ રૂ. ૬૦૦૦/- ૧ વર્ષ (૬ અંક) માટે
 આખુ પાનુ ૨/૩ રૂ. ૧૮૦૦૦/- ૧ વર્ષ (૬ અંક) માટે
 ટાઈટલ નં. ૩ ૧/૩ રૂ. ૬૦૦૩/- ૧ વર્ષ (૬ અંક) માટે
 આખુ પાનુ રૂ. ૧૮૦૦૦/- ૧ વર્ષ (૬ અંક) માટે
 સાઢુ પેજ ૧/૩ રૂ. ૩૦૦૬/- ૧ વર્ષ (૬ અંક) માટે

લવાજમ : આજીવન ૧૦૦૦/-
 પાંચ વર્ષ માટે ૩૦૦/-
 બે વર્ષ માટે ૨૦૦/-

ઉપરોક્ત કોઈપણ યોજના માં લાભ લેવા માટે સંપર્ક સૂઓ પર સંપર્ક કરવો.

प्राथमि...

पद्धारो...

श्री शंखेश्वर पार्श्व धाम - विरामी ढाणी

तीर्थ प्रेरिका - तीर्थोद्घारक प. पू. आचार्य देव श्रीमद् विजय नीतिसूरीश्वरजी म.सा. के समुदायके वर्त. गच्छ. प. पू. आचार्य देव श्रीमद् विजय हेमप्रभसूरीश्वरजी म.सा. के आज्ञानुवर्तिनी पू. साध्वी श्री सुशीलाश्रीजी म. के शिष्या पू. साध्वी श्री भक्तिश्रीजी म. की शिष्या गोडवाड दीपिका पू.साध्वी श्री ललितप्रभाश्रीजी म.

श्री शंखेश्वर पार्श्वनाथ प्रभु के दर्शनार्थ जरूर पढ़ारो...

ठहरने की एवं भोजन की उत्तम व्यवस्था है।

श्री नागेश्वर पार्श्वनाथ जिनालय निर्माणाधिन है।

स्थल : सुमेरपुर-पाली हाईवे रोड पर.. रवांडेश्वर से 6 कि.मी., मु. यो. विरामी ढाणी, रत्नेश्वर - राणी.

If Not Delivered Please Return to....

अंतिकाबेन मितुलभाई दोशी

१३/०८, वितराग सोसायटी, पी. टी. कोलेज रोड, पालडी,
अमदाबाद-३८०००७.

BOOK PACKET CONTAINING
PRINTED BOOKS ONLY
POSTED UNDER CLAUSE
No. 121 & 114 (7) of P. & T. Guide
ONE RUPEE PER 100 GMS.
HENCE NOT TO BE TAXED

To,

.....

.....